

**VARUH
MANJŠINSKIH
PRAVIC
DR. ERNŐ KÁLLAI
OBISKAL TUDI
SLOVENSKO
SKUPNOST
STR. 3**

**VAŠKI DAN
V SAKALOVCIH
STR. 5**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 18. septembra 2008 ☀ Leto XVIII, št. 38

Monošter, 13. september

Deseta obletnica SKIC-a in Porabski dan

»Čprav po številu majhna narodna skupnost, ste po delovanju izredno veliki...« je sklenil svoj pozdravni nagovor minister za promet RS Radovan Žerjav, ki je v imenu slovenskega premiera Janeza Janše pozdravil zbrane Porabske Slovence na 10. obletnici Slovenskega kulturnega in informacijskega centra. Kot prometni minister pa je prinesel tudi spodbudno novico o povezovalni cesti med Senikom in Verico: »...nedavno tega smo dobili zagotovila z madžarskega ministrstva, da naj bi se gradnja pričela aprila prihodnje leto.« Program se je začel s slovensko mašo v baročni cerkvi, slovesnost je potekala v mestni gledališki dvorani, kjer se je zbralo kakih 250 - 300 Slovencev, med njimi tudi visoki gostje iz Slovenije, predstavnica Urada predsednika RS gospa Magdalena Tovornik, veleposlanik RS v Budimpešti Ladislav Lipič, generalni konzul RS v Monoštru Drago Šiftar, predstavnik Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Rudi Merljak, predstavnika Ministrstva za kulturo RS Jože Horvat in Marijeta Novak Kaiser ter nekdanji minister in državni sekretar Peter Vencelj in nekdanji svetovalec vlade za manjšine Geza Bačić. Odnos madžarskih oblasti, med njimi tudi inštitucij, odgovornih za manjšine, kaže

Predsednik ZSM Jože Hirnök

tudi to, da se je slovesnosti udeležil le državnozborni poslanec 5. volilnega okraja Zsolt Németh. Predsednik R Madžarske László Sólyom je 10. obletnico SKIC-a pozdravil v pozdravnem pismu. Navzoče je nagovoril predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök, ki se ob tem, da je poudaril pomembnost Slovenskega doma pri ohranjanju identitete, ni mogel izogniti temu, da ne bi opozoril na težave v poslovanju gospodarskega dela doma, ki so povezane tudi s splošnimi gospodarskimi problemi na Madžarskem. Zato dom, ki je bil zgrajen z znatno finančno podporo

Slovenije, tudi v prihodnje računa na podporo Slovenije. Ob tej priliki je predsednik ZS podelil tudi priznanje »Za Porabje«, ki ga je ustanovila ZS pred petnajstimi leti za tiste, ki v določenem obdobju največ naredijo za obstoj in razvoj slovenske skupnosti. Letošnja dobitnika priznanja sta Andreja Kovač, sodelavka generalnega konzulata in vodja Razvojne agencije »Slovenska krajina« ter sodelavec našega časopisa, fotograf in avtor narečne literature Karel Holec.

V kulturnem programu so sodelovali: harmonikarja, umetnika Miha Debevec in Mitja Jeršič, hrvaška folklorna skupina Gradišče iz Petrovega Sela, otroški pevski zbor ZS iz OŠ Gornji Senik in duo Fodor Gledališke družine Nindrik-indrik.

Ves dan je bilo zelo razgibano tudi v sami Slovenski hiši, dopoldne so potekale otroške delavnice za osnovnošolce, popoldne za malčke porabskih vrtcev. Na ogled je bila fotografska razstava Karla Holeca z naslovom »Moje Porabje« in razstava porabskih dobrot, ki so jih pripravile porabske gospodinje, samo razstavo pa je pripravila Magda Urbas, članica KID Janez Urbas iz Selnice ob Dravi. (Več o dogodkih obletnice in Porabskega dneva v naši naslednji številki.)

Dobitnika letošnjega priznanja »Za Porabje« Andreja Kovač in Karel Holec

Marijana Sukič

Ljubljana: predstavitev zaključnega poročila

RAZVOJNE MOŽNOSTI SLOVENSКИH MANJŠIN V SOSEDNIH DRŽAVAH

8. septembra je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu povabil v Ljubljano na predstavitev in prve ocene projekta Razvojne možnosti slovenskih manjšin v sosednjih državah predstavnik Slovencev z avstrijske Koroške, Italije, Hrvaške in Madžarske in vodje nekaterih vladnih uradov, ki se ukvarjajo s tovrstno problematiko. Državni sekretar za Slovence v sosednjih državah in po svetu Zorko Pelikan je uvodoma poudaril praktični pomen raziskovalnega projekta za vse, ki sodelujejo pri oblikovanju in uresničevanju nalog med Slovenci v sosednjih državah. Študijo so pred enim mesecem posredovali narodnostnim organizacijam, v razpravi v Ljubljani je nosilec projekta zbral prve odmeve, ki so v celoti pozitivni. Tako je Drago Štoka iz Italije ocenil, da je pomen študije takoj za leta 2006 sprejetim zakonom o odnosih Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja.

Zaključno poročilo ciljnega raziskovalnega projekta Razvojne možnosti slovenskih manjšin v sosednjih državah je predstavil nosilec *dr. Jernej Zupančič* in povedal, da je bil izvajalec Inštitut za narodnostna vprašanja, soizvajalec pa Oddelek za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani. V uvodnem delu je oris raziskovalnega problema, ki mu sledi teoretični in metodološki okvir raziskave. V poglavju o potencialnem pomenu rezultatov projekta beremo, da je »raziskava v prvi vrsti namenjena delu nekaterih slovenskih institucij kot strokovna podlaga pri odločitvah glede dela, sodelovanja, oblik in načinov pomoči slovenskim manjšinam v sosednjih državah ter obenem tudi obrobni, obmejni in periferni območjem, ki jih manjšine največkrat naseljujejo in so

od teh regionalnih struktur odvisne.« Avtor/ji nadaljujejo s predstavitvijo konceptualizacije skupnega slovenskega kulturnega prostora, kjer sta tudi poglavji Področja, pogoji in vloga narodnih manjšin v odprtem evropskem prostoru in Pomen avtohtonosti v

Nosilec projekta *dr. Jernej Zupančič* in državni sekretar *Zorko Pelikan* na predstavitvi

skupnem slovenskem kulturnem prostoru.

Drugo poglavje se nanaša na kratek oris etnične strukture Slovenije in slovenskih manjšin v sosednjih državah, zvrstijo se posamična poglavja o Slovencih v sosednjih državah. V poglavju Slovenci v Avstriji so omenjeni tudi štajerski Slovenci, kjer je podatek, da je slovenska skupnost ob zadnjem popisu štela še okrog 500 oseb. Dodati kaže, da je pri najnovjšem popisu prek 2 tisoč oseb povedalo, da govorijo tudi slovenski jezik, kar v konkretnem pomeni naravno varianta slovenščine. Kultura kot element in cilj čezmejnega kulturnega sodelovanja: primer Porabskih Slovencev, je razpravo naslovlila *dr. Katarina Hirnök Munda*. Avtorica uvodoma poudarja, da je pri narodnih manjšinah: »...možnost ohranjanja in razvijanja narodne kulture neločljivo povezana z rabo jezika, saj je prav jezik najpomembnejša komponenta kulture.« V poglavju o čezmejnem kulturnem sodelovanju pa ugotavlja, da se

»Porabski Slovenci pri čezmejnem sodelovanju srečujejo s težavami, ki so posledica zgodovinskih procesov in okoliščin.« Med dejavnike oviranega čezmejnega sodelovanja lahko uvrščamo: poselitveno območje, šibko številčnost; gospodarsko

nerazvitost, perifernost območja, neustrezen jezikovni položaj, podhranjenost manjšinskih izobraževalnih ustanov in slabo prometno infrastrukturo. Med dejavnike, ki vplivajo na odvrčanje negativnih tendenc k zaprtosti in na pospeševanje čezmejnega sodelovanja lahko prištejemo naslednje: politična in kulturna organiziranost Slovencev (ne le v izvornem okolju, temveč tudi zunaj njega) po vzpostavitvi novih družbeno-političnih razmer, izoblikovanje družbene infrastrukture, dobri odnosi med Madžarsko in Slovenijo, vključno s čezmejnimi sodelovanjem. Avtorica našteje tudi konkretne primere in prakse sodelovanja v kulturi, informiranju, med muzeji, med vzgojno-izobraževalnimi ustanovami, denimo med univerzitetnim središčem Savaria v Sombotelu z Univerzo v Mariboru. V sklepnem delu razprave avtorica ugotavlja, da »manjka neka celovita strategija razvoja Porabja tako s strani Slovenije, še bolj pa s strani Madžarske. Slovenija je že naredila po-

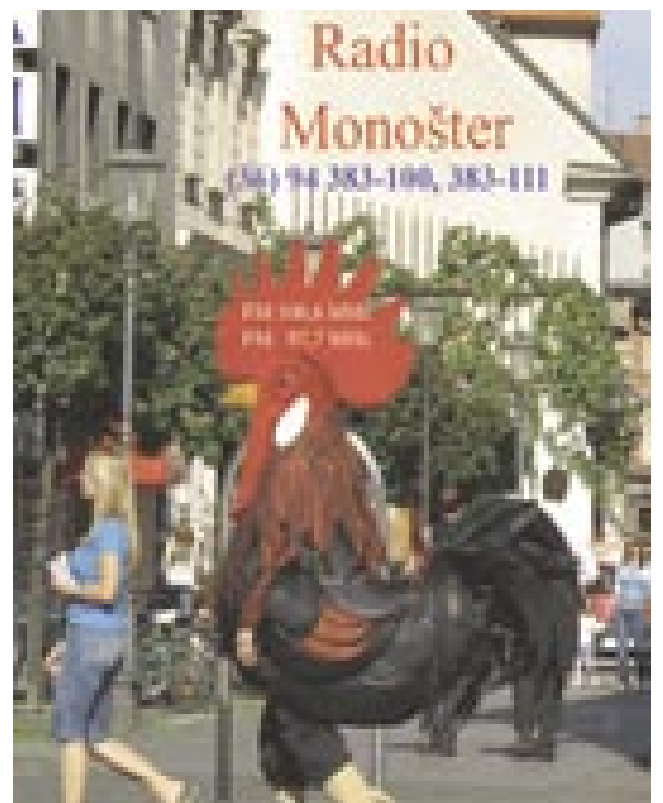
zitivni korak, to potrjuje nova manjšinska struktura Razvojna agencija Slovenska krajina.«

Pod točko 4 izvemo vse o organiziranosti slovenskih manjšin v sosednjih državah, tu so naštet tudi narodnostni mediji. Pri Slovencih na Madžarskem manjka pri Slovenskem kulturnem društvu August Pavel še mesto Sombotel (izven Porabja sta naštet še društvi v Budimpešti in Mosonmagyaróváru.) Na strani 112 je zemljevid z označenimi političnimi organizacijami, mediji, kulturnimi in športnimi združenji in izobraževalnimi inštitucijami in inštituti. Manjka Portna/Laafeld oziroma Gradec, kjer je sedež Kulturnega društva člen 7 za avstrijsko Štajersko (ki je narodnostna kulturna in politična organizacija, v Potrni pa Kulturni dom in v njegovi sestavi edina kulturna skupina, mešani pevski zbor).

Dr. Boris Jesih je avtor razprave Politična organiziranost slovenskih manjšin v sosednjih državah - vzpodbujevalec ali zaviralec razvojnih možnosti in čezmejnega povezovanja? Avtor omenja tudi

novi organiziranost - Slovensko manjšinsko koordinacijo, ki povezuje Slovence iz sosednjih držav. Sledijo teme Razvojne možnosti slovenskih manjšin, kjer v poglavju Ranljiva območja manjšin preberemo: »Med najbolj ogrožene in torej ranljive dele skupnega slovenskega kulturnega prostora sodijo Porabski Slovenci.« Med ranljive so uvrščeni tudi štajerski Slovenci. V študijo je zajet predlog ukrepov za izboljšanje sodelovanja. Z medijskega področja je pomenljiva pobuda, da bi imel eden izmed slovenskih dnevnik časopisov tedensko stran, posvečeno Slovcem v sosednjih državah. Nekaj, kar je imelo Delo v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja vsak ponedeljek. S pripombami in pobudami s prve razprave v Ljubljani in še katere, z vnosom nekaterih novjših podatkov bo postal ciljni raziskovalni projekt zagotovo dober pripomoček vsem, ki se ukvarjajo s položajem Slovencev v sosednjih državah.

Ernest Ružič

Varuh manjšinskih pravic dr. Ernő Kállai obiskal tudi slovensko skupnost

Redkokdaj se zgodi v madžarskem parlamentu, da bi bil nek kandidat za določeno funkcijo skoraj enoglasno izvoljen. V primeru imenovanja manjšinskega ombudsmana dr. Ernőja Kállaija je glasovalo proti le 14 poslancev madžarskega parlamenta, ki ima 396 sedežev. Dr. Ernőja Kállaija (ima pedagoško, zgodovinarsko in pravno diplomu), je madžarski parlament imenoval na to funkcijo 11. junija 2007. »Že pred imenovanjem sem se odločil, da ne bom »glavnomestni« ombudsman. Čeprav so na Madžarskem vsi uradi v Budimpešti, kjer se dogajajo tudi vsi pomembnejši dogodki, znatna večina državljanov živi na podeželju. Že takrat sem se odločil, da bom potoval po državi in obiskoval manjšinske skupnosti, da bi se seznanil z njimi, z njihovimi voditelji, da bi spoznal njihove probleme, ki me drugače verjetno ne bi našli v Budimpešti, v ulici Nádor,« je povedal za naš časopis in radio Monošter ob obisku v Železni županiji. Gornji Senik (obiskal je Državno slovensko samoupravo) in Monošter (bil je na mestni televiziji in v Slovenski hiši) je obiskal 9. septembra. Z njim sem se pogovarjala po krajšem sestanku s predsednikom Zveze Slovencev, Jožetom Hirnőkom ter glavnima urednikoma Porabja in Radia Monošter.

• Po izvolitvi za varuha manjšinskih pravic ste izjavili naslednje: »Poskusil bom razširiti okvire svoje pristojnosti. Posebej pri zadevah, ki so povezane z rasno diskriminacijo, si želim večje pristojnosti.«

»Precej razpenjam dane okvire funkcije. Med drugim smo s kolegi pripravili osnutek za spremembo določenega zakona oziroma osnutek za spremembo pravnih predpisov, ki se nanašajo na sovražni govor, ki se vse bolj širi v družbi. Storili smo to, čeprav nimam pravice

dati pobude za sprejetje zakona. Želim pa nagovoriti in prepričati parlamentarne stranke, da je določene rešitve kakor tudi funkcijo varuha manjšinskih pravic potrebno na novo premisliti in uskladiti z razmerami 21. stoletja.«

• *Omenili ste sovražni govor. Obstoječa pravna sredstva niso zmeraj primerna, da bi se borili proti temu pojavu.*

Dr. Ernő Kállai

»V neki dobro delujoči pravni državi ti pojavi pravzaprav nimajo terena, nimajo možnosti, kajti zdrava družba izloči iz sebe tiste, ki širijo sovražni govor, ki širijo sovraštvo in na to želijo nagovoriti tudi druge. V normalnem primeru torej družba te ljudi izpljune iz svojih vrst.«

• *Toda vse manj lahko govori o normalnem primeru...*

»Na žalost, tudi jaz mislim, da je tako. V zadnjih letih, desetletjih družbi ni uspelo zatreti tega pojava, zato je potrebno zagotoviti primerna pravna sredstva zoper sovražni govor. Na to so že pomislili tudi drugi, toda poskusi tako na področju civilnega kot tudi kazenskega prava so izkpravali zaradi stroge kontrole Ustavnega sodišča.«

• *V velik uspeh si lahko štejete, da vam je uspelo ustanoviti t. i. II. manjšinsko okroglo mizo. In ne le to! Po dolgih usklajevanjih vam je uspelo pripraviti koncept, na podlagi katerega bi manjšinske skupnosti na Madžarskem lahko prišle do mandata v parlamentu. S konceptom so*

se strinjali predstavniki vseh trinajst manjšin.

»Res si štejem kot velik uspeh, da mi je uspelo najti in uskladiti z njimi tiste skupne točke, ki so velikega pomena, ne le pri zagotavljanju parlamentarnega zastopstva manjšin, temveč nasploh pri delovanju, pri manjšinski stvarnosti. Ta enotnost trinajstih manjšin je precej presenetila tudi politiko.

Koncept oz. osnutek smo pripravili, bistvo tega je, da manjšinam zagotovi ugodnosti, na podlagi katerih lahko dobi vsaka manjšina vsaj enega poslanca v državni zbor. Tega se politika seveda boji, kajti to bi pomenilo najmanj trinajst novih poslancev, ali na račun sedanjih ali dodatnih mandatov.«

• *Koliko je možnosti, da bo potrebna zakonodaja sprejeta še v tem parlamentarnem mandatu?*

»Možnosti za to je vse manj. Toda jaz ne vržem puške v korožo. Rad bi dosegel, da bi se politična elita končno zavedala, da je manjšinskim skupnostim obljubila – tudi v zakonu zapisala – zastopstvo v parlamentu.«

• *Vi ste torej skupaj z manjšinami pripravili osnutek. Čigava je naslednja poteza?*

»Žogo ima trenutno vlada. Osnutek smo že 5. februarja poslali na Urad predsednika vlade. Zdaj smo na začetku septembra, do danes nismo sprejeli nobenega odgovora, kar se mi zdi malce žaljivo. Kakor tudi manjšinskim skupnostim. Zaradi tega je prejšnji teden Manjšinska okrogla miza poslala Vladi R Madžarske odprto pismo, naj ji posreduje svoje stališče, bodisi pozitivno, bodisi negativno.«

Varuh človekovih pravic dr. Ernő Kállai je zadovoljen s tem, da se je v enem letu podvojilo število zadev, s katerimi se pripadniki manjšin obrnejo na njegov urad. Kot je sam povedal, je to znak, da so ga manjšinci sprejeli in mu zaupajo.

Marijana Sukič

Porabski ljudski pevci na regijskem srečanju v Šentilju

Ljudske pevke ZS Monošter in ljudski pevci ZS Gornji Senik so se 6. septembra v Šentilju udeležili regijskega srečanja pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž Severovzhodne Slovenije. To je bil drugi krog tekmovanja, naslednji pa bo že državno srečanje. Revija, ki se je udeležilo 14 skupin, se je začela ob 19. uri v Prosvetni dvorani Šentilj. Organizirala sta jo Javni sklad RS za

Ljudske pevke iz Monoštra

kulturne dejavnosti in Zveza kulturnih društev občin Kungota, Pesnica, Šentilj. Med udeleženci sta bila tudi Marjan Pojbič, poslanec stranke SDS, in Andrej Koren, direktor Zveze kulturnih društev občin Kungota, Pesnica, Šentilj. Občinstvo in nastopajoče je pozdravil župan občine Šentilj, Evdard Čagran, nato pa je nekaterim občanom predal Ilgova priznanja. Podelitvi priznanj je sledilo tekmovanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž, na katerem je občinstvo lahko prisluhnilo izvorni ljudski glas-

Ljudski pevci z Gornjega Senika

bi. Vsaka skupina je lahko zapela dve pesmi. Monoštrske ljudske pevke so izbrale pesmi *Vnoči se šetan* in *Igrala je igrala*, gornjeseniška skupina pa je zapela pesmi *Fanti se zbirajo* in *Da so fanti prauti vesi šli*. Skupine je ocenjevala strokovna sodelavka regijskih srečanj, Urša Šivic. Tekmovanju, ki je trajalo dve uri, sta sledila večerja in strokovni razgovor. Strokovna sodelavka je dejala, da se je vsaka skupina lepo izkazala, zato je vsaki skupini povedala samo tisto, kar je bilo glede izvedbe pomanjkljivo. Katera skupina se bo uvrstila na državno tekmovanje, bo znano kasneje, ko bodo skupine prejele pisno obvestilo.

Nikoletta Vajda

OD SLOVENIJE...

Obisk estonskega predsednika

Slovenski predsednik Danilo Türk in njegov estonski kolega Toomas Hendrik Ilves sta na svojih pogovorih veliko pozornosti namenila gruzijsko-ruski krizi, pri čemer sta se glede nadaljevanja pogajanj med EU in Rusijo o novem partnerstvu strinjala, da je pogoj izpolnitev mirovnega načrta v šestih točkah. Sicer pa sta predsednika govorila tudi o dvostranskih odnosih, evropskih zadevah in drugih aktualnih vprašanih mednarodne skupnosti. Oba sta dvostranske odnose ocenila kot odlične. Predsednik Türk je poudaril, da obstaja med državama že vse od njune osamosvojitve globoko zaupanje v političnih odnosih in dobro gospodarsko sodelovanje. Estonskega predsednika, ki se je mudil na dvodnevem delovnem obisku v Sloveniji, sta sprejela tudi premier Janez Janša in predsednik državnega zbora France Cukjati.

DZ zasedal na 41 rednih in 41 izrednih sejah

Poslanke in poslanci so v iztekajočem se mandatu državnega zbora zasedali na 41 rednih in 41 izrednih sejah. Sicer pa je v državnem zboru dobrih 370 zaposlenih v tem času skrbelo za nemoten potek dela državnega zbora ter uspešno izpeljalo projekt predsedovanja Svetu EU na parlamentarni ravni. Sekretariat DZ je tako v tem mandatu pripravil 41 rednih in 41 izrednih sej, delovna telesa so zasedala na 859 rednih in 525 nujnih sejah, zakonodajno-pravna služba pa je v mandatnem obdobju 2004-2008 pripravila 1191 različnih mnenj oziroma odgovorov in 349 prečiščenih besedil. Državni zbor si je v zadnjih štirih letih ogledalo več kot 40.000 obiskovalcev.

Bela sodniška stavka se nadaljuje

Stavkovni odbor slovenskih sodnikov se je odločil, da se stavka sodnikov nadaljuje v enaki obliki kot doslej do uresničitve stavkovnih zahtev. To pomeni, da sodniki izpolnjujejo pričakovani obseg sodnikovega dela in delajo nujne zadeve, ki jih določa zakon.

Kak pridejo Števanovčarge v Romunijo, v kraj Felvinc? Tak, ka notra sedajo v kombi pa se dočas pelajo, ka ta ne pridejo. Če so pa že tam, te na vaški den malo tō vōpoglednajo. Kak se njim je tam vidlo, od tauga sam spitavo Marijano (Babi) Fodor.

• *Marijana, kak ste vi prišli v Romunijo?*

»Moj mauž ma tam enga pa daša, pa te prejk njega smo ta prišli. On je tam podžupan, pa ranč zdaj so meli vaški den, kama so nas tō pozvali. Tak smo prišli v Felvinc. Najprvin smo si tak mislili, ka svetniki do šli iz Števanovec. Edni so nej meli časa, drugi so nej steli titi, zato se je pa te stokoli leko glaso, dočas ka je bilau mesto. Težko, dapa zato za eden kombi nas je vkūprišlo.«

• *Gde se najde na zemljevidi Felvinc?*

»Od Kolozsvára je še edno tresti kilometrov. Med Kolozsvárom pa Gyulafehérvárom.«

• *Oni so že bili tū v Števanovca?*

»Gnauk so bili v Števanovca, pa se je njim tū sploj fejest vidlo, ranč tak kak nam zdaj pri njij.«

• *Lejpo je bilau v Felvinci?*

»Sploj lejpo je bilau, človek bi ranč nej dau valati, tau videti moraš. Dja sam že bila gnauk z možaum, dapa drugi so ešče nej bili. Sploj dosta lejpora so nam pokazali, tak gvūšna sam, ka je nikoma nej žau, šteri so se vzeli na tau dugo paut.«

• *Kelko vas je šlau?*

»Osem nas je šlau, zato ka v kombina telko mesta bilau. Kombi je občinski bijo, dapa potno ceringo smo mi stali. Drugo nas je tak nika nej koštalo, zato ka tam so vse oni stali, mi smo tam gostje bili.«

• *Na kelko dni ste šli?*

»Na šest dni smo šli, dapa s tauga smo samo štiri dni bili tam, zato, ka dva smo se samo pelali. Enga ta pa enga nazaj.«

• *Kak je bilau v tisti štiri*

Števanovčarge v Romuniji

dnevaj, ka ste tam bili?

»Fejest dobro je bilau. Prvi den večer smo taprišli, te je že tam veselica bila. Mi smo tū tam bili, pa vsakši je tak dugo bijo tam, kak je lado. Zato ka

so, tak ka cejli den se je nika dogajalo.«

• *Spoznavali ste se kaj s tistimi lidami, šteri so na prireditvi bili?*

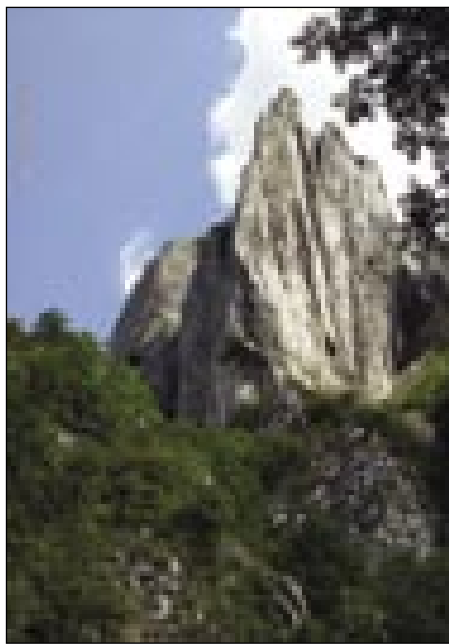
»Cejli čas, zato ka je sploj pri-

Števanovčarge z gostitelji

je duga paut bila, pa vsakši je fejest trūden bijo. Dobro je bilau, zato ka panzio, gde smo spali, je tam bijo, gde so programe vaški dnevov meli. Drugi den smo v vesi bili, zato ka cejli program se je tam do-

jazno lüstvo bilau tam. Tak smo se pogučavali z njimi, kak če bi se že več lejt poznali. Sploj so najgari bili, kak je pri nas doma, kak živemo, gde delamo, pa s čim se ukvarjamo. Ranč je tak bilau, kak gda je

Ojdli so med takšnimi velikimi skalami

srečanje Slovencev. Razlika je samo telko bila, ka z njimi smo se prvič zdaj srečali. Tam je vse v vogrskom geziki bilau, cejli program. Tak sam vpamet vzela, ka oni dosta bola krepšo identiteto majo kak mi, Porabski Slovenci.«

• *Ka ste delali drugi den?*

»Drugi den smo se pelali v Torda, gde smo si poglednili rud-

nik, gde sau kopajo. Zvūn tauga smo ešče poglednili Turdansko razpoko (Tordai hasadék), ka je sploj lejpo. Te den smo inan ranč nej šli, samo smo tau gledali, pa itak smo večer prišli domau. Tretji den smo v Gyulafehérvár šli, gde so nam pokazali cirkve, muzeje, grad. Eden pop pa

eden profesor sta nas vodila. Za obedom, gda smo šli nazaj v Felvinc, te smo pa ešče Kolozsvár poglednili.«

• *Kak se je vam tisti tau Romunije vido, gde ste bili, gde ste se vozili?*

»Tak vidim, ka od tistoga mau, ka so notrastaupili v Evropsko unijo, sploj se razvijajo. Šaule se obnavljajo, športni centri se zidajo, najbola pa poti redijo. Tašo sam ešče nej vidla, kama koli smo šli, vsepovsedik so mašini pa se dela paut ali avtocesta. Če de tau tak šlau, par lejt pa nas dolanjajo.«

• *Kak se je vam djesti vidlo?*

»Djesti je dobro bilau, pa dosta bilau. Tam si telkokrat leko djo, kelkokrat si sto. Sploj dosta mesa je bilau. Naslejdne smo že tak bili, ka bi bola zelenjavo djeli, zato ka smo se že vōnadjeli z mesa. Ka je meni sploj pašalo, tau so kukrčni žgaunki bili. Prvin so pri nas tau tū tjōjali, dapa gda sam dja mala bila, te že nej. Oni tau ešče itak majo, če škeš v restavraciji, gdakoli si leko naraučiš. Zvūn tauga je djesti ranč tašo bilau kak pri nas.«

• *Kak velka ves je Felvinc?*

»Če Števanovce gledamo, te je velka ves, zato ka več kak osemstau lidi žive tam. Majo šaulo pa tri cerkve. Ortodoksko, katoličansko pa luteransko.«

• *Kelko kilometrov ste se pelali?*

»Samo ta smo se osemstau petdeset kilometrov pelali, dapa sploj lejpa paut je bila. Leko je žau tistim, šteri so nej prišli, zato ka je moj mauž najprvin svetnike zvau. S tri vasi sta se samo Tibi Konkolič pa Kristi Bokan glasila.«

• *Pridejo oni tō k vam nazaj?*

»Ja, tak smo se pogučali, ka mi, ka smo tam bili, je drugo leto nazaj pozovemo. Tau so nam prajli, ka pridejo z veseljem, mi je pa z veseljem čakamo.«

Karči Holec

Vaški dan v Sakalovcih

V soboto, 6. septembra, se je v Sakalovcih odvijal vaški dan. Program se je začel ob eni uri na novem nogometnem igrišču, ki sta ga slovesno predala župan Antal Črenko in predsednik Direktorata za šport Železne županije dr. Zoltán Varga. Predala sta tudi priznanja tistim, ki so veliko prispevali k nastanku nogometnega igrišča in Nogometnega kluba Sakalovci. Priznanja so prejeli Tibor Bokan, starejši, Attila Kovács, Robert Vajda, Imre Kovács in István Domiter.

Sakalovska ekipa in veterani Haladása

Nogometni klub Sakalovci je bil ustanovljen letos. Ekipa, ki je sestavljena večinoma iz sakalovskih igralcev, je začela tekmovati v okrožnem prvenstvu. Doslej so igrali tri tekme in vse končali z zmago, tako so zdaj na vrhu lestvice. Upamo, da to ni le začetno navdušenje in bodo igralci še naprej tako uspešno nadaljevali.

Sakalovsko ekipo je blagoslovil domači župnik Ferenc Merkli

Po podelitvi priznanj je župnik Ferenc Merkli blagoslovil igrišče in nogometaše ter jim zaželel uspešno in pošteno tekmovalje brez preklinjanja. Blagoslovitvi je sledila tekma Sakalovci – Veterani Haladása iz Sombotela, ki se je končala z rezultatom 3:3. Po tekmi je nastopila plesna skupina iz Rádóckölkedá, nato pa se je začela ženska nogometna tekma Sakalovci – Monošter. Tudi ta se je končala z neodločenim izidom (2:2).

Program se je nadaljeval z veselico, ki je trajala do večera.

Nikoletta Vajda

Pismo iz Sobote

ZABAVA

Lüblene moje, dragi moji, kak ste kaj? Vü pam, ka ste trno dobro gé, ka sam ge nej najboukše. Zakoj, se pitate? Vej pa nemam nikšnoga mira. Ne njajo me na meri. Samo moram koulivrat lejtati od edne zabave na drugo. Tou je zdaj prinesla nouva mouda. Ge pa sam takšen človek, ka ne vej m povedati, ka nej. Edni kuman čakajo, ka leko na kakšno zabavo ali pa veselico dejo. Meni pa so v tom preminoučom vroučom leti že više prišle.

Vej vam vöovadim. Kak sam pravo, tou je nouva mouda. Bole nam lagvo dé, menje pejnež mamó, več geste vsega toga. Veselice pa zabave pa se delajo za vsikšo pesko senje, ka nemo pravo, ka za vsikši peski dr.... Ka vse si vö ne zbrodimó? Bila je grbanjova nouč, krumpičova nouč, den vina, veseli teden prve pa slejdnje vesnice, svetek staroga rasta, dnevi kukarce, den bograča, den kisele župe, vsikši drugi den je steri emo petdeset lejt, pa so bili eške dnevi ribe, dnevi djabok, den smeja, den zdravoga žitka (tak se je pilou pa gelo, ka se je vse kadilo), den nouve šoule, den, den, den, pa li samo nikšen vcejlak ovakšen den.

Depa, tou je eške nej bilou zavole. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, si rada peldo vzeme po drugih. Pa je una tó začnola tak brodití. Nagnouk je bila puna idej, kak bi vsikši den mogo meti svoje menje. Tak je začnola delati male zabave za svoje pajdaškinje. Najprva je napravila den bubrik. Ženske so vküper prišle. Pomalek so pile sladke likere, kafej, gele pogače pa se zgučavale, kak stera bubrike za zimo dela. Kcuj so se vzele ob dvej popoudnevi, zgotouville so v dvej vöri po pounouči. Bubrike so ostanole na gredaj. Že brž po tistom sta z njeno pajdaškinjov Rozino, trno moudro žensko, po cejloj poštiji organizejrale, steri ma najbolje vrejdi vzeti gračenek. Té den se je skončo z veliko veselico, ka se je zgotouvila malo prva, kak se začne rana meša. Za tejm je ženske napelala, ka so napravila den stari šeg. Na, samo edna je bila, ka je eške vejdlá po indašnje goškice lüpati. Depa tou je bilou zavole, ka so mejle den, steri se je tó skončo z zabavo pri nas doma. Nej trbej prajti, ka sam pri vsej tej dnevaj mogo pomagati. Komi? Vej pa njoj, mojoj tašči Regini, trno čednoj ženski. Kouli sam ojdo plakate kelit, naj lidge pridejo, mogo sam pijačo vküper nositi, küjati pa njim dvorití. Pa nej samo na tej dnevaj! Mejla je eške den spomina na velke lidi z naše krajine, vikend indašnjoga gestija, zabavo zavolo zabave, pa eške dosta takšoga pa ovakšnoga.

Zdaj vejte, zakoj sam zmantrani, ta njani pa za nikoj nej. Depa nej eške konec. Vej je pa eške gesen pred nami. Bralo de se grouzdje, dozorijo se gostanji, svetki se že kažejo, pa eške dosta toga. Pa pri nas je znouva tista politična fešta, gda vsi obečavajo, kak de vse ovak, gda uni v parlament pridejo. Ja, volitve so pred nami. Steri je lačen gé, naj pride malo k nam. Eden den zej bograč, drugi den gibanco, tretji den čevapčiče, štrti den kisejlo župo, peti den pečeno mesou, šesti den tou vse vküper, sedmi den, gda do volitve, pa mo tadale lačni pa žedni.

Lüblene moje, dragi moji, samo počivo bi rad, mer bi rad emo. Istina, ka je živeti lepou pa ka se je včasi lepou malo zabavati. Depa gda zabava grata skur kak delo, je tou več nej šala. Eto sam senjo, ka sam šou v kloušter. Tam sam emo vcejlak kusti pa blajženi mer. Si leko broдите, moja poganska dūša je senjala, ka sam biu v klouštri? Tou je eške itak boukše, kak pa ka bi senjala, kak sam zavolo premnougi zabav skončo nut v čarni zemli.

Pa lepou mi bojte! Pa zdravi pa lejpi ranč tak!

Miki

... DO MADŽARSKE

Premier Ferenc Gyurcsány sklical izredni kongres stranke

Madžarski premier Ferenc Gyurcsány je dal pobudo za sklic izrednega kongresa socialistične stranke, ki naj bi bil 27. septembra in na katerem bi razpravljali o nastalih političnih razmerah. Po mnenju premiera ima njegova stranka tri možnosti: ali podpira razpis predčasnih parlamentarnih volitev ali sprejme ultimativno vodje poslanske skupine liberalne stranke Gáborja Fodorja in oblikuje novo vlado ali pa poskuša pridobiti podporo za svoj program »Sprava«. O pobudi premiera je 9. septembra razpravljalo vodstvo stranke in je sprejelo odločitev, da bo izredni kongres po pogajanjih z liberalno stranko predvidoma med 27. septembrom in 11. oktobrom.

Opozicijskega sestanka ne bo

Predsednik stranke Fidesz Viktor Orbán se ne bo udeležil opozicijskega sestanka, za katerega je dala pobudo predsednica stranke Demokratični forum Ibolya Dávid. Sestanek bo zato potekal na ravni podpredsednikov strank MDF, Fidesz in KDNP. Liberalne stranke na sestanku ne bo. Ibolya Dávid in Viktor Orbán se sicer strinjata, da bi rešitev za sedanjo politično krizo bila razpustitev parlamenta.

Kmalu sporazum o odpravi vizumov z ZDA

Čez nekaj dni se bodo končala pogajanja o odpravi vizumov z ZDA – je 9. septembra izjavila državna sekretarka na Ministrstvu za zunanje zadeve Márta Feksz. Dodala je, da so ameriško zunanje in pravosodno ministrstvo ter tudi varnostna služba že preučili madžarske predloge in so v zvezi z njimi podali ugoden odgovor.

»Nejmam volo, dapa moram, mogla mo titi«

Dočas ka so sodacke (graničarji) bili po vasnicaj, dočas se je nej trbelo bojati, ka bi v porabske vasnice kakšni tauvajge prišli raubit. Kak so odišli, tau se je spremenilo, sploj pa te, gda smo notraustaupili v schengensko območje. Najbola so pri starejši lidaj sprobovali. Bilau, gde se je posrečilo, bilau, gde nej. V Ritkarovci pri *Žagecini Mariški* so tō ojdli, dapa s praznimi rokami so odišli.

Gda sam se stavo pri njij, oni so ranč na njivi nika delali, že audalič so gledali, kama de auto üšo. Žalejzne vile so predse djali, pa na tiste so se naslanjali. Gda sam skrjej prišo pa so me spoznali, samo te so začnili tadala delati.

• *Baug daj. Nej je vrauče zdaj na njivi delati?*

»Če je vrauče ali nej, delo moraš napraviti, sploj pa te, če si sam. Tau cejlo njivo sam čistak sama mejla vredi. Sadila sam, okapala, osipavala, zdaj sam pa kopala pa notravozila.«

• *Ka ste meli posajeno?*

»Kromče, paradajs, parpou, tikvi, gra, pa vsefela, ka v kūnji trbej.«

• *Kakšni pauw je bijo?*

»Tavala. Nika ne morem prajti.«

• *Vidim, ka rauže zato tō mate posajeno na njivi.*

»Mam, zato ka dja sploj rada mam rauže, name rauže veselijo, drugo tak nej. Mauž mi je že mrau pa sam sama ostala.«

• *Ne bojite se tü, na okraumi vesi sami?*

»Pa ka boš delo, če si gnauk sam.«

• *Letos so vas steli vöporobiti, nej?*

»Steli so, dapa nej se njim je posrečilo. Prišli so pa so sta-

nili z autonom na dvorišči. Vöstaupo eden pa se notrapokazo, ka je on od vodnoga gospodarstva prišo. Potejm je začno mena tolmačiti, ka do oni potoke vred dejvali, pa naj dja dem pa pokažam, kak mau je našo. Kak dé meja. Dapa dja

Žagecina Mariška (Sulics Józsefné)

sam nej üšla tadala samo do oken, pa od tistac sam pokazala mejau. Te čas je drugi v autoni sejdo. Dočas, ka je te name nagučavo, dočas je drugi notra v ram odišo, zato ka sam dvera nej zaprla. Dapa sto bi tau brodo.«

• *Kak ste v pamet vzeli, ka je znautra v rama odo?*

»Kak sam vpamet vzela? Tak ka gda sam nut v ram prišla, vse je razlūčeno bilau. S kredence gvant je vse na sarteli biu, v iži postela gorazobrnjena, pa omari so vse oprejeti bili.«

• *Vkradnili so kaj?*

»Nika so nej vkradnili, zato ka nika nej bilau. Dja pejneza nejmam doma, liki pri hčeri. Ka je pa malo bilau, tisti dzeroosemstau forintov v kredenci, tisto so pa nej taodnesli. Vejn zato, ka oni so na velki pejnaz šli, z malim so se nej spravljali.«

• *Tē se zato leko bojite.*

»Kak bi se pa nej bojala. Edna stara baba sama tü cejlak nautra v gauštji. Gnauk sam ranč tü okapala gde zdaj, pa sam malo enjala, naj si hrbet malo vtegnem. Te je ešče velka trava bila, skur do oken, zato ka je nej bilau dolapokošeno. Gnauk samo tapoglednem pa vidim, kak če bi se nekak tak poštiraj vlejko pod okni. Ka je pa te zdaj? Zet Gyuri je vöprišo, sam si zmišlavala. Dapa on bi se dun nej skrivo, zmišlavam tadala. Domau letim pa kričim ka Gyuri, Gyuri, dapa nika se je nej zglaso. Te vidim, ka nej daleč vkraj od kuče eden auto stoji, šteroma je prtljažnik (csomagtartó) odprejti. Dja sam ešče kričala za njim, kama se tak fejst siliš, ka me ranč ne počakaš. Eden čas sam ešče samo tak gledala, da

sam gorprišla, ka tau je ranč nej zetov auto. Te čas so vsi notra v auto zuskakali pa so se odpelali. Dapa Baugi hvala, tiste so te dobili, zato ka v več mejsti so ojdli pa so raubili.«

• *Zdaj se te ešče bola bojite, kak do tejša mau?*

»Ka mo delala. Če se bojiš ali nej, moraš trpeti.«

• *Psa nejmate?*

»Kaj nej. Ti zdaj povej, tašoga psa mam, ka ešče sauseda nut ne pisti. Tistoga vraga pa nut püsto. Tej nika zato znajo, zato ka ovak bi nej mogo nutpriditi. Istino, ka gda sam na dvorišči kauli poglednila, sam vidla, ka eden latoš je strejt bijo. Gvüšno so psa bašejktivali z njim. Sledkar mi je samo napamet prišlo, ka sam gnauk čüla, kak če bi pes cvikno, dapa potistim že vse tijo gratalo. Dapa tisti tau latoša, ka ga je v rokej emo, tistoga je s seuv odneso, nej

Den meštrov v Neradnovcih

V nedelo, 7. septembra, so v Neradnovcih organizirali den meštrov. Iz Porabja so tō pozvali eno skupino, stera naj bi pokazala, ka se kaj dela v toj krajini. Kaulek 11. vöre smo se napotili v Slovenijo Ana Ropoš iz Števanovec, Margita Korpič iz Monoštra, Micka Ropoš z Gornjega Senika in jaz, Marija Čato z Dolnjega Senika. Meli smo s sebov pletane košare, drvenke, male krbüle, cejkare, male cejkarčke za glaže, papirnate rauže, stolne okraske pa lejpe kvačkane izdelke. Malo smo se vrtili, dokeč smo najšli mesto, kama smo mogli priti. V dolej je mlin in poleg njega je biu en velik šator postavljeni. V njem je biu oder, kaulak so pa bili štandi za nas, ki smo notrapokazali kakšno obrt ali mešttrijo. Kauli paudneva je začnilo lüstvo vküptiti, štandi so se napunili. Zvün našoga je bilau eške osem štandov z različnimi izdelki. Bili so kovački izdelki, leseni, lončeni, izdelki iz slame, pletane košare, ptičje hišice (krmilnice), pirhi (poškrabana jajca). Kaulek druge vöre se je začno kulturni program, nastopajoče in sodelujoče so pozdravili, organizatorka prireditve Marta Horvat, direktor Javnega zavoda Krajinski park Goričko in župan občine Puconci.

Potem so stopili na oder Budinčarji, meli so fanj muziko na stare inštrumente. Njino kulturno društvo je notripokazalo, kak so inda svejta kapüsto tadejvali v bečki. Tau nam Porabcom nej nauvo bilau, ka pri nas eške tü pa tam zdaj tak delajo. Veselo je bilau. Lepau so plesali Grajski veseljaki od Grada. Potem je pa bila muzika, gostje so si leko poglednili razstavo (kiállitás) pa si küpili kaj za dar.

Naš šofer je kauli štrte vöre prišo po nas, spakivali smo se. Domau smo malo menje meli pelati, kak gda smo ta šli, ka smo precej odali tō.

Hvala Slovenskoj zvezi za možnost, organizatorom za pozvanje pa pogostitev.

Marija Čato

ka bi policaji najšli prstne od-tise (ujljenyomat).«

• *Prvin se je zato nej trbelo bojati, dočas so sodacke bili?*

»Staukrat je baukše bilau. Vnoči, vudne si gvüšen bijo. Den nauč so tü pred kučov zapirati kak zdaj. Dapa zdaj ešče zato tü ne zapiram vsigdar, gda kama vöodidem. Če bi vsigdar zapirala, gda vö z rama stauvim, te bi klüč pa špaur vse raztrgala. Tašo ešče nikdar nej bilau, kak je zdaj. Nega tašoga dneva, ka bi se nej čülo, ka tü ali tam so notravtrgnili.«

• *Te zdaumi vi trno ranč ne smejte.*

»Leko deš, samo vsigdar s strajom prideš domau, če je stoj nej nutvtrgno. Dosta zato ne dem vkraj z daumi, bola samo

v nedelo, gda k meši dem. Krüj mi socialna delavka nosi domau, drugo, ka ešče trbej, tisto pa hči, gda pride ali dja k meši dem. Dapa vü pam, ka naskora že tau ovak baude.«

• *Zaka?*

»Zato, ka ram odavam. Že sam osemdeset lejt tanjala, gdakoli batežen leko grata človek, pa ka š tü sam delo. Drugo pa tau, ka za volo tauvajov tü že nega mira. Ka koli leko tü z menov napravijo, pa ešče vrag vpamet ne vzeme. Baukše de mena v Varaši.«

• *Gvüšno?*

»Tak zato gvüšno nede kak tü, gde sam se naraudila pa sam osemdeset lejt živila. Nej mi je vola v nišo formo, dapa moram, mogla mo titi. Ka mi vejš, stara sam gratala.«

Karči Holec

OTROŠKI

NAŠA ZLATA
RIBICA

Svejt je čüdno vküper napravljeni. Lidge ne võrvlejo najbolje, ka bi se godili čüdeži. Depa po drugoj strani bi trno radi bili, ka bi se godili. Te je pa sploj nej čüdno, ka v zlate ribice ne võrvlejo, bi je pa radi meli bar v bližnjom potoki. Pa ništerni ranč ne vejo, ka una rejsan tam živé.

VÖRA

Lidge se ravnamo po vöri. Una nam povej, gda trbej gora stanoti. Zapovej nam, gda moramo začniti z delom. Cinga nam za šoulo. Pa tou nam tö povej, gda trbej na bus iti. Na, inda je nej tak bilou. Človeki je vöra bila sunce ali pa kokout. Na, najbolje se je ravno po sunci. Pa so ribe ranč takše. Une se tö ravnajo po sunci. Tou je njiva vöra. Depa z vörami je tak gé, ka leko ne kaže najbolje za istino. Najbole pa po tistom, če stoj vöro dobro ne pozna. Ali pa če ne vej, ka njemi vöra kaže.

Biu je že skur moški pa eške skur pojep. Ribe je loviu. Pa tak bole naupečen je biu. Pa je nej čüdo, ka se njemi je spoškalo. Zato je spadno v vodou, kak je dugi pa šörki. Dugo, dolgo se je kobaco vö z vode. Pa gda je že skur vö prišo, se njemi je znouva spoškalo. Sedemkrat se je skobaco nut v vodou. Pa gda je kuman, kuman cejli moker pa blaten vö prišo, je biu bous pa brezi vöre. Na, tiste svoje obütve je najšo, depa vöre je nej najšo do večera. Pa je šou domou. Gvüšno, ka nej najbolje dobre vole. Zato pa so bile bole dobre vole ribe v potoki. Gledale so tisto vöro pa li gledale. Nejsa mogle gora priti, ka je tou za novoga nut v njihovom potoki. Cejlo nouč so bile tam kouli vöre, depa edna je nej vejdlá, ka je tou. Dokejč je nej že vodne prišla ta med nji zlata ribica.

- *Ka mate za nevoule*, - ji je pitala.

- *Nekšna čüdna stvar ali nika takšnoga je spadnola v potok. Ne vejmo, ka bi tou leko bilou*, - njoj je prajla najbolje nevoulasta riba. Ribe so njoj mesto napravle. Zlata ribica je poglednola vöro. Brž je vejdlá, ka je tou. Vej je pa že bila med lidami pa je poznala vöro.

- *Po tejm lidge znajo, kelko je vöra*.

- *Vöra*, - so pitale skur v eden glas.

- *Ja, vöra. Po njoj spoznajo, ka njim trbej delati pa kak se morajo ravnati*, - njim je tumačila zlata ribica.

- *Pa te uni sunca ne vidijo*, - je pitala edna riba tam bole skrak vöre.

- *Ka bi pa nej! Depa uni so lidge, me pa smo ribe. Tak je tou*.

- *Na, te pa smo zdaj ribe tö skur kak lidge, ka vöro mamó*, - je bila trno vesela edna mlada riba.

Tak so zdaj ribe dobile svojo vöro. Depa edna je nej vejdlá, ka vöra kaže. Edna je nej vejdlá, kelko je vöra. Edna je nej vejdlá, kak vöro taprešteti. Pa so se zgučale, ka do gledale. Gda de večer, si zapoumnijo, kelko njim vöra kaže. Pa gda de sunce gora šlou tö. Pa do po tistom vejdlé, kelko je vöra. Tak so gledale nut v njou. Gda je sunce bilou najbolje visiko, je vöra gnako kazala kak točkar. Pa je večer tö gnako kazala. Pa je bilou na drugi den ranč tak. Nej pa nej se je genola z mesta. Kak bi pa se, vej pa je tisti že skur možakar pa več nej pojep emo takšno prousto vöro, ka jo brž voda zalige. Eden cejli teden so gledale vöro, depa una je stala kak lipov boug.

- *Lidge so čüdna stvorenja*, - je prajla zlata ribica. - *Vöre nosijo, naj njim čas kažejo. Pa tou sploj ne delajo. Rejsan so nej čüsti v glavaj. Pa mi bi tö skur na nikoj prišli v glavaj, gda smo cejli teden zijali v tou vöro. Boukše se je po sunci ravnati, kak pa v njou zijati*.

Tak se ribe eške itak po sunci ravnajo pa po mejseci tö. Tista vöra pa je tam v potoki. Z nje se smedjejo, gda čas majo. Pa se smedjejo s toga tö, ka lidge prej zato vöre nosijo, ka njim nika ne kažejo. Ribe že vejo, kak je tou.

Miki Roš

ALI STE VEDELI ...

ZAKAJ LASTOVKE PRED SLABIM
VREMENOM LETAJO NIZKO?

Nekatere žuželke ob lepem vremenu letijo najraje približno na višini 200 m. Pred poslabšanjem vremena se zračni pritisk zniža, zato insekti priletijo nižje, kjer je zdaj pritisk takšen, kot je bil prej na 200 m. Ker se lastovke hranijo z njimi, tudi te letijo nižje.

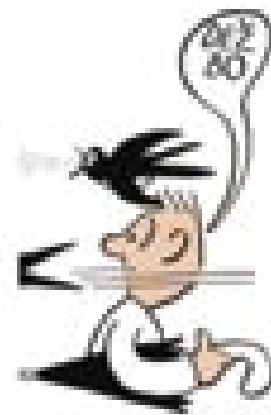
Slovarček:

zračni pritisk: légyomás

insekt/žuželka: rovar

leteti: repül

lastovka: fecske

(Vir: www.h-e.si)

KOTIČEK

ŠOLSKI IZLET V NAJLEPŠE PREDELE
SLOVENIJE

Učitelj naše šole v Števanovcih Ladislav Kováč je pripravil natečaj na lanski razpis Ura da za Slovence v zamejstvu in po svetu. V njem je zaprosil finančna sredstva za šolski izlet naših učencev po Sloveniji. Bil je uspešen.

4. septembra smo se jutraj ob petih napotili na izlet. Učenci in učitelji smo že nestrpno čakali ta dan, bilo nas je 29. Vodnica in avtobus sta prišla iz Murske Sobote od agencije Klas. Čakali so nas dolga pot in lepi kraji.

Najprej smo se ustavili na Brniku, kjer smo si ogledali letališče Jožeta Pučnika. Za učence so bili najbolj zanimivi vzleti letal. Pot nas je potem peljala na Vrbo, kjer smo spoznali rojstno hišo največjega slovenskega pesnika. Ogledali smo si tudi cerkev Svetega Marka, o kateri je pisal Prešeren v sonetu O, Vrba.

Na Blejskem jezeru smo se peljali s pletno do otoka, na katerem stoji cerkev. Do cerkve vodi 99 stopnic. V cerkvi je vsak lahko potegnil zvon trikrat in si nekaj zaželel. Upam, da se bo želja vsakemu, ki se mu je oglasil zvon, uresničila. Ogledali smo si tudi zanimivo razstavo jaslic. V Bohinju smo si ogledali jezero in izvir. Vozili smo se med visokimi gorami, ki so bile zanimive za

naše učence. Prenočišče smo imeli v mladinskem hotelu. Zvečer po 10. uri so zaspali naši učenci utrujeni in zmučeni.

Ko smo se naslednji dan zbudili, smo bili žalostni, ker je deževalo. Toda ko smo se napotili dalje, se je že pokazalo sonce. Čakalo nas je veliko

tan ladje je vsakemu ponudil, naj ga zamenja pri krmilu. Med potjo nam je pripovedoval zanimivo legendo.

Ob pol petih smo se napotili proti domu. Dolga pot je bila za nami in pred nami. Malo utrujeni in z mnogimi doživetji smo se pripeljali domov v Števanovce.

Učenci in učitelji števanovske šole pred Rusko kapelico

ovinkov, da smo prispeli na Vršič. Med potjo smo se ustavili pri Ruski kapelici. Potem smo se spustili in si ogledali izvir Soče. Skozi Trento nas je peljala pot do Kobarida, kjer smo si ogledali muzej 1. svetovne vojne. Videli smo zanimive predmete, fotografije in slišali o krvavi zgodovini. Na koncu smo si ogledali približno 20-minutni film o vojni. Po kosilu nas je čakala ladja, peljali smo se po Soči. Kapi-

Rada bi se kot ravnateljica zahvalila Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu za finančno podporo, kolegu Laciju Kovaču za organizacijo izleta. Najlepša hvala Špeli, turistični vodnici, in agenciji „Klas“ ter šoferju za varno vožnjo.

Agica Holec,
ravnateljica
OŠ Števanovci

KAUT

MLAŠEČI

STV SLO **PETEK, 19.09.2008, I. SPORED TVS**
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 TROJČICE: TROJANSKA HELENA, RIS., 9.35 MONIKA, DOK. FILM, 9.50 ENAJSTA ŠOLA, 10.20 HARMONIJE EVROPE: ŠPANJA, 10.40 ŠTAFETA MLADOSTI: VPLIV NA KULTURNE IN SOCIOLOŠKE RAZLIKE, 11.25 OSMI DAN, 11.55 CITY FOLK: LJUDE EVROPSKIH MEST: BOLGARIJA, 12.20 EVROPSKO TEKMOVANJE MLADIH OPERNIH PEVCEV, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 DUHOVNI UTRIP, 13.30 ENIGMA - STEPHEN TUROFF, DOK. odd., 14.20 SLOVENCI V ITALIJI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MEDVEDEK, FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 16.00 KAKO SKRBETI ZA DOMAČE LJUBLJENČKE, 16.25 ČARODEJEV VAJENEC, ANGL. NAD., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.35 TV POGLED, 17.45 ZEMLJA IN NAPREJ, ANGL. ZNANS. SER., 18.40 BREŇEN IN CVETKA, RIS., 18.45 TINČEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 19.55 VOLITVE 2008: SOOČENJE PREDSEDNIKOV STRANK, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 POLNOČNI KLUB, 0.10 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 19.09.1990, PON., 0.35 ZEMLJA IN NAPREJ, ANGL. ZNANS. SER., 1.30 INFOKANAL

PETEK, 19.09.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.40 GLASNIK, odd. TV MARIBOR, 13.05 UMETNI RAJ, 13.30 EVROPSKI MAGAZIN, 14.00 ČRNO BELI ČASI, 14.20 ŽOGARIJA - KO IGRA SE IN USTVARJA MULARIJA: MIKS oddaj, 14.50 DEČEK, KI NI VEČ GOVORIL, NIZOZ. FILM, 16.35 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 19.09.1990, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 ZDAJI, oddaja ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, 18.00 REG. PROGRAMI, 18.55 VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: ANDREJ STOJAN, 20.00 STARI RIM: VZPON IN PROPAD CESARSTVA, ANG. DOK. SER., 20.55 STATISTI, ANG. NAD., 21.55 VOLITVE 2008, PON., 23.50 POGREB, AM. FILM, 1.25 4400 POVRATNIKOV, AM. NAD., 2.10 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 20.09.2008, I. SPORED TVS
 7.00 TEDENSKI IZBOR, 7.40 KAKO SKRBETI ZA DOMAČE LJUBLJENČKE, 8.00 VARNOST, PROMET, ŠPORT, 8.40 SMRČKI, RIS., 9.10 ČAROBNA VOTLINA, AM. FILM, 10.45 POLNOČNI KLUB, PON., 12.00 TEDNIK, PON., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 MONIKA, DOK. FILM, 13.30 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 14.20 NESKONČNO OBZORJE, NEMŠ. FILM, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, odd. TV MARIBOR, 16.10 LABIRINT, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 KRAJI IN LJUDE, 17.30 NA VRTU, 17.50 POPOLNA DRUŽINA, 18.05 Z DAMJANOM, 18.40 DINKO POD KRINKO, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 FILMSKI SPODRSLJAJ, 20.00 FOYLOVA VOJNA: NAČRT ZA NAPAD, ANGL. NAD., 21.40 50 LET TELEVIZIJE: ALEKSANDER MARODIČ; MALI OGLASI - EXIMPEXIMPEX, 22.40 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.15 SVITANJE, AM. NAD., 0.00 MANDŽURSKI KANDIDAT, AM. FILM, 2.00 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 20.09.1990, 2.25 DNEVNIK, 3.00 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.25 INFOKANAL

SOBOTA, 20.09.2008, II. SPORED TVS
 6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 10.40 TV PRODAJA, 11.10 SKOZI ČAS, 11.20 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 20.09.1990, 11.45 AFNA FRIKI: OGOŽRENE ŽIVALISKE VRSTE, DOK. NAN., 12.10 POSEBNA PONUDBA, 12.25 STARI RIM: VZPON IN PROPAD CESARSTVA, ANG. DOK. SER., 13.15 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 14.20 TV PRODAJA, 16.15 ZDAJI, odd. ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, 16.45 NOGOMETNI MAGAZIN, 17.15 ABC POPEVKE, 17.45 SLOVENSKA POPEVKA 2008, 20.00 NOGOMET, RUDAR - NAFTA LENDAVA, 22.00 BLEŠČICA, odd. O MODI, 22.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 22.55 SOBOTNO POPOLDNE, 1.15 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 21.09.2008, I. SPORED TVS
 7.00 ŽIV ZAV: SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, RIS. FRANČEK SPET V ŠOLI, RIS., 9.50 ŽOGARIJA - KO IGRA SE IN USTVARJA MULARIJA: 7.00 ŽIV ZAV: SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, GRIMMOVJE PRAVLJICE, MARČI HLAČEK, RIS., 9.50 ŠPORT ŠPAS, oddaja O ŠPORTU, ZDRAVIJU IN OKOLJU, 10.20 KLJUČ DO SVETLOBE, DAN. NAD., 10.50 NA OBISKU, oddaja TV KOPER-CAPODISTRIA, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDE IN ZEMLJA, oddaja TV KOPER-CAPODISTRIA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 OD ENO DO DRUGE, oddaja Z ANDREJEM HOFERJEM, 14.25 FINA GOSPA, ANG. HUM. NAD., 15.00 NLP, RAZVEDRILNA oddaja, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 POKEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 VOLITVE 2008, 22.05 DRUŽINSKE ZGODBE, 23.15 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.40 DESET BOŽIH ZAPOVEDI: TRETJA, POLJ. NAD., 0.40 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 21.09.1990, PON., 1.05 DNEVNIK, PON., 1.40 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.10 INFOKANAL

NEDELJA, 21.09.2008, II. SPORED TVS
 6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 8.20 SKOZI ČAS, 8.30 TV PRODAJA, 9.00 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 21.09.1990, 9.25 GLOBUS, 9.55 TEKMOVANJE SLOVENSKIH GODB, POSNETEK IZ LAŠKEGA, 10.25 SVET VODNIH ŽIVALI, NEMŠ. POLJUDNOZNAN. SER., 10.55 TV PRODAJA, 11.25 POMAGAJMO SI, oddaja TV KOPER-CAPODISTRIA, 11.55 SLOVENSKI MAGAZIN, 12.20 TV PRODAJA, 12.55 NOGOMET: WBA - ASTON VILA, 15.00 RIBNICA: KONJENIŠTVO: SVETOVNI POKAL V PRESKAKOVANJU OVIR, 20.00 POGLED Z NEBA, FRANC. DOK. SER., 20.50 BERLIN ALEXANDERPLATZ, NEMŠ. NAD., 21.50 oddaja O ŠPORTU, 22.35 RIM, AM. NAD., 23.30 NA UTRIP SRCA: ZLATA RESNA GLASBA IN BALET (1958-2008), GRUPO CORPO, BRAZILSKO PLESNO GLEDALIŠČE, 1.05 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDJELJEK, 22.09.2008, I. SPORED TVS
 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 ŠPORT ŠPAS, 9.40 KAKO SKRBETI ZA DOMAČE LJUBLJENČKE, 10.05 GUMBEK IN RJAVEK, RIS., 10.30 ČARODEJEV VAJENEC, ANGL. NAD., 11.05 ZEMLJA IN NAPREJ, ANGL. ZNANS. SER., 12.00 LJUDE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 KONCERT VLADA KRESLINA Z GOSTI, DECEMBER 2007, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RIS., 16.05 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: KINO, 16.15 LEPO VEDENJE, LUT. NAN., 16.30 KAKO NASATAJA PODSTREŠJE, NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 18.25 ŽREBANJE 3x3 PLUS 6, 18.40 PIKIJEVE GLASBENE DOGODIVŠČINE, RIS., 18.45 DRAGI DOMEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 VOLITVE 2008:

ANALIZA VOLITEV, 21.00 SUSNO OBMOČJE, AVSTRAL. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 UMETNOST IGRE, 23.25 SAMOSPEVI ALOJZA SREBOTINJAKA, 23.45 G.F. HÄNDEL, PRIR. W.A. MOZART: MESIJA, 0.35 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 22.09.1990, 0.55 OSUPLJIVI PLANET, AM. DOK. SER., 1.45 DNEVNIK, 2.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.50 INFOKANAL

PONEDJELJEK, 22.09.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 9.00 TV PRODAJA, 12.05 SOBOTNO POPOLDNE, PON., 14.20 TV PRODAJA, 14.50 SLOVENCI V ITALIJI, 15.20 POSEBNA PONUDBA, 15.35 oddaja O ŠPORTU, 16.20 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 22.09.1990, 16.40 OSMI DAN, 17.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 18.00 REG. PROGRAMI, 19.00 DR. WHO, ANGL. NAN., 20.00 OSUPLJIVI PLANET, AM. DOK. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 GEORGES LEFEBVRE: FRANCOŠKA REVOLUCIJA, 22.20 SKRIVNOSTNI KRAJI: DANSKA - POZOR, MINE!, DOKUMENTARNA oddaja, 22.45 50 LET TELEVIZIJE: VELIKI DOSEŽKI SLOVENSKE KIRURGIJE, 23.15 DUBLINSKI SOUL, IR.-ANGL.-AM. FILM, PON., 1.15 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 23.09.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 OTROŠKA oddaja, 10.20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 11.05 OSUPLJIVI PLANET, AM. DOK. SER., 12.00 DRUŽINSKE ZGODBE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.30 KRKA IN LJUDE, DOK. odd., 14.20 OBZORJA DUHA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 TROJČICE: RUDNIKI KRALJA SALAMONA, RIS., 16.10 IZGUBLJENI ZAKLAD FIDŽIJA, ANSTR. NAN., 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.40 PO TRAVNIH S STANETOM SUŠNIKOM: MITJA, DOK. SER., 18.05 Z GLAVO NA ZABAVO, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 KRTEK, BINKO, RIS., 18.55 VREME, DNEVNIK, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 MEDNARODNA OBZORJA: JUŽNA KOREJA - MALI VELIKI MOŽ AZIJE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 EVROPA IN ČERNOBIL, FR. DOK. odd., 0.05 PRAVA IDEJA!, 0.25 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 23.09.1990, 0.45 PO TRAVNIH S STANETOM SUŠNIKOM, DOK. SER., 1.10 DNEVNIK, 1.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.10 INFOKANAL

TOREK, 23.09.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, 8.20 NLP, 11.15 TV PRODAJA, 11.45 DOBER DAN, KOROŠKA, 12.15 SKRIVNOSTNI KRAJI: DANSKA - POZOR, MINE!, 12.45 BLEŠČICA, 13.15 STUDIO CITY, 14.10 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 23.09.1990, 14.30 NA OBISKU, 15.00 VOLITVE 2008: ANALIZA VOLITEV, 16.00 SV. PRV. V KOLESARSTVU, 17.00 GLASNIK, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 REG. PROGRAMI, 18.55 FOLKLORNA SKUPINA TINE ROŽANEC Z GOSTI, 19.30 KOROŠKA POJE 2008, 20.00 ZGODBA KRONISTA IN DOKUMENTARISTA MIRANA PAVLINA, 20.35 GLOBUS, 21.05 PRAVA IDEJA!, 21.25 VRHUNCI ANGLEŠKE NOGOMETNE LIGE, 22.20 KRONSKI PRINC, NAD., 23.50 INSPEKTOR WALLANDER: POŽARNI ZID, ŠVED. NAD., 1.20 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 24.09.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 MOBY DICK IN SKRIVNOST DEŽELE MU, RIS., 9.30 NAUČIMO SE PESMICO Z MELITO OSOJNIK: ŽABICA, 9.40 RISANKA, 9.50 HOTEL OBMOČEK, RIS., 10.05 IZGUBLJENI ZAKLAD FIDŽIJA, AVSTRAL. NAN., 10.30 SPREHODI V NARAVO: STORKIJA, 10.45 GEORGES LEFEBVRE: FRANCOŠKA REVOLUCIJA, 11.05 Z GLAVO NA ZABAVO, 11.30 PO TRAVNIH S STANETOM SUŠNIKOM, DOK. SER., 12.00 GLASBENI VEČER, CLAUDE DEBUSSY: MORJE, 12.30 SAMOSPEVI ALOJZA SREBOTINJAKA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TEDENSKI IZBOR, 13.35 UMETNOST IGRE, 14.00 MEDNARODNA OBZORJA: JUŽNA KOREJA - MALI VELIKI MOŽ AZIJE, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NILS HÖLGERSON, RIS., 16.10 MALI SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 TURBULENCA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 BACEK JON, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 LEGENDA O BOKSARJU, AM. FILM, 22.10 PRVI IN DRUGI, 22.30 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.40 OMIZJE, 0.55 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 24.09.1990, 1.20 TURBULENCA, PON., 2.15 DNEVNIK, 2.50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.15 INFOKANAL

SREDA, 24.09.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 14.05 VRHUNCI ANGLEŠKE NOGOMETNE LIGE, 14.55 SVET VODNIH ŽIVALI, NEM. SER., 15.25 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 24.09.1990, 15.50 ČRNO BELI ČASI, 16.10 KOKTALJ, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 REG. PROGRAMI, 19.00 50 LET TELEVIZIJE: PRIJATELJI, OSTATIMO PRIJATELJI, 20.00 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 20.55 PLATFORMA, 21.25 DRAGO JANČAR: KLEMENTOV PADEC, 23.25 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.05 50 LET TELEVIZIJE: OBISKUJEMO SLOVENSKE MUZEJE IN GALERIJE, 0.55 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 25.09.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RIS., 9.30 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.15 V DOTIKU Z VODO, AVSTRAL.-NEMŠ. NAN., 10.45 TURBULENCA, 11.40 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 MEHIKA - OD OLMEKOV DO AZTEKOV, DOK. odd., 13.50 PIRAMIDA, PON., 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 GUMBEK IN RJAVEK, RIS., 16.05 POROKA MOJH STARŠEV, KRATKI IGRANI FILM EBU IZ IRISKE, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, odd. ZA RADOVEDNEŽE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO, KONTAKTNA oddaja ZA MLADE, 18.15 DUHOVNI UTRIP, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 RISANKA, 18.45 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 18.55 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 DOKUMENTARNA oddaja, 20.55 TEDNIK, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.35 ZADNJI DNEVI SWISSAIRA, ŠVIC. TV FILM, 1.30 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 25.09.1990, 2.00 DUHOVNI UTRIP, PON., 2.15 DNEVNIK, 2.50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.15 INFOKANAL

ČETRTEK, 25.09.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.30 TEDENSKI IZBOR, 11.30 GLOBUS, 12.00 POGLED Z NEBA, FR. DOK. SER., 12.45 PRVI IN DRUGI, 12.50 50 LET TELEVIZIJE: OBISKUJEMO SLOVENSKE MUZEJE IN GALERIJE, 13.35 50 LET TELEVIZIJE: TV DNEVNIK 25.09.1990, 14.05 TV PRODAJA, 14.40 EVROPSKI MAGAZIN, 15.15 SV. PRV. V KOLESARSTVU, 16.55 MED VALOVI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 REG. PROGRAMI, 18.55 Z GLASNO IN S PLESOM, MLADINSKI PEVSKI ZBOR RTV SLOVENIJA, 19.40 MIRJAM KALIN, PORTRETNA ARIJA, 20.00 KDO JE UBIL MONO?, AM. FILM, 21.35 ŠTEVILKE, AM. NAD., 22.15 KMETOVALCI, AM. FILM, 23.50 ZABAVNI INFOKANAL

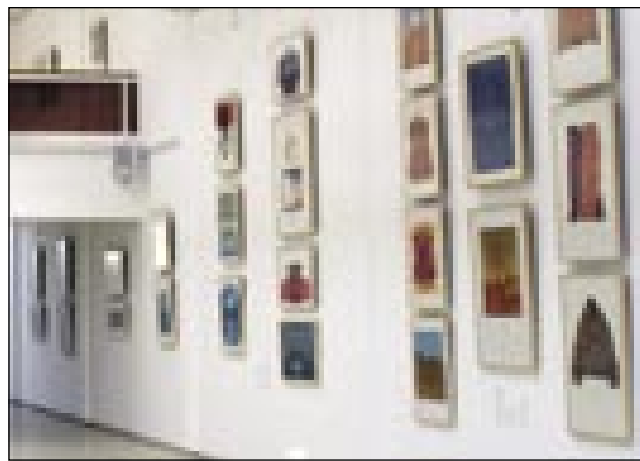
Galerija Murska Sobota

SLIKE NA PAPIRJU

V programu Galerije Murska Sobota je tudi ustvarjanje stalne zbirke. Dela se je lotil dolgoletni vodja galerije mag. Franc Obal, ki je leta 2005 pripravil predstavitev slik iz stalne zbirke, leto pozneje je sledila razstava skulptur in zdaj so na ogled dela na papirju.

V stalni zbirki je do zdaj zbranih 547 umetniških eksponatov, od tega na papirju 372. Izmed le-teh sta Robert Inhof in Irma Brodnjak pripravila izbor za tokratno razstavo v vseh razstavnih prostorih. Galerija ima tudi spletno stran, na kateri je za zdaj 320 del. Spletna galerija je pomembna tako za tiste, ki želijo videti likovna dela, kot za strokovnjake, ki spremljajo likovno umetnost.

»Med deli na papirju, ki jih hrani Galerija Murska Sobota, najdemo recimo pomembno zbirko risarskih skic in študij prvega prekmurskega akademsko šolanega slikarja Ludvika Vrečiča (...) Brez poznavanja teh majhnih Vrečičevih del bi

bil študij opusa tega slikarja pomanjkljiv, saj nam govori o prvih slikarjevih risarskih poskusih, njegovem slogovnem razvoju in o njegovih pripravah, ki so pogojevale nastanek njegovih posameznih slik v olju,« ocenjuje vodja Galerije Robert Inhof.

Veliko zbirko, 107 umetniških del – risb, skic in grafik, je Galeriji podaril Nande Vidmar.

Pomemben del na papirju predstavljajo grafike. Obsežno sta predstavljena Lojze Logar s sitotiski, Štefan Galič z lesorezi pa tudi Franc Mesarič in Ignac Meden. Več del za stalno zbirko je Galeriji podaril partnerski Ingolstadt. Nekatera dela so iz grafičnih map, ki sta jih izdali Tovarna oblačil in perila Mura in Galerija. Med novjšimi pridobitvami sta grafična lista Martine Bohar, med umetniškimi fotografijami pa dela Jožeta Kološe – Kološa, Jožeta Denka in Wilhelma Heiligerja. Avtor razstave omenja še karikaturista Antona Buzetija in Mirka Rajnarja z Avtoportretom iz leta 1991: »Telega dela ne izpostavljam zato, ker bi nam govorilo, kaj vse v naši zbirki je, ampak ravno zato, ker nam govori o tistem, kar nam v stalni zbirki manjka, se pravi o tistem, česar ni. Večina najbolj uveljavljenih pomurskih likovnikov ima tudi majhna, a zelo pomembna dela na papirju: risbe, gvaše in študije. Ta dela so bistveno povezana z njihovim opusom. Če hočemo te opuse ustrezno in verodostojno prezentirati in reprezentirati, niso dovolj samo velika – ključna dela posameznih umetnikov, ampak je potrebno celotno sliko dopolniti še z njihovimi deli na papirju.«

Vodja Galerije Robert Inhof zagotavlja nadaljnje »zbiranje« del za stalno zbirko, kjer bi si želel, denimo, dela Sandija Červeka, Nikolaja Beera in seveda ostalih pomurskih in drugih avtorjev. Seveda pa ustvarjanje stalne zbirke ni niti preprosta, še manj poceni naloga soboške Galerije. Razstava stalne zbirke del na papirju bo odprta do 3. oktobra in sodi med tiste, ki jih ljubitelji likovne umetnosti ne bi smeli izpustiti!

Tekst in fotografija: E. Ružič

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi C. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767; e-mail: porabje@mail.
datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada
RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
ter Javnega sklada za narodne in etnične
manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600
HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale
države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174
7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB